

UČITELJIC									PODUČITELJEV						PODUČITELJIC						SUPLENTOV			SUPLENTINJ			VEROUČIT.			Učit. žensk. ročnih del.			VSEGA UČNEGA OSOBA	
provizornih v plačilni vrsti									slov.		hrvaš.		ital.		slov.		hrvaš.		ital.															
I.			II.			III.			defin.	proviz.	defin.	proviz.	defin.	proviz.	defin.	proviz.	defin.	proviz.	defin.	proviz.	defin.	proviz.	defin.	proviz.	defin.	proviz.	defin.	proviz.	defin.	proviz.	defin.	proviz.	moških	žensk
-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	1	-	-	4	1	6	-	1	8	12	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	44	49
-	-	-	-	-	-	1	-	2	1	-	-	2	2	-	1	-	-	1	3	3	5	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	40	31 + 1	
-	-	-	-	-	-	1	-	1	3	-	-	-	-	1	-	-	-	-	4	11	-	-	2	-	-	3	-	-	-	-	24	36		
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	4	1	2	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	26	13 + 1		
-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	1	2	3	-	-	-	-	3	6	-	-	-	-	1	-	-	4	-	-	46	36		
-	-	-	1	-	-	2	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	1	4	-	36	10 + 5			
-	-	-	1	-	3	3	6	9	-	-	4	5	2	9	1	6	1	11	19	36	-	-	2	-	-	5	-	7	1	6	-	216	175 + 7	

Razkaz 2.

Š O L							
razrednih	slovan-skih		italijan-skih		utrakvi-stičnih		Skupaj
	moških	ženskih	moških	ženskih	moških	ženskih	
eno-	55	4	13	3	7	1	83
dvo-	21	4	11	6	5	-	47
tri-	4	1	9	2	-	-	16
več-	2	-	14	11	1	-	28
Skupaj	82	9	47	22	13	1	174

Razkaz 3.

V OKRAJU	Š O L													Skupaj	
	slovenskih	hrvaških	italijanskih	slov.-italijan.	hrvaš.-italijan.	slov. z obvezno italijansčino	slov. s prosto italijansčino	hrvaš. z obvezno italijansčino	hrvaš. s prosto italijansčino	italij. z obvezno slovensčino	italij. s prosto slovensčino	italij. z obvezno hrvaščino	italij. s prosto hrvaščino		italij. z obvezno nemščino
KOPER	10	1	11	3	3	2	3	2	1	-	-	-	-	-	36
LOŠINJ	-	13	6	-	3	-	-	4	5	-	-	-	-	2	35
POREČ	-	-	27	-	4	-	-	-	-	-	-	1	-	-	32
PAZIN	-	2	5	-	9	-	-	11	1	-	-	-	-	-	28
PULJ in ROVINJ	-	7	13	-	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-	24
VOLOSKO	11	14	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	29
Skupaj	21	37	63	3	23	2	3	17	9	-	-	1	3	2	184

(Dalje.)

Shod narodno-radikalnega dijaštva v Trstu.

Od 6.—8. t. m. se je vršil v Trstu I. shod narodno-radikalnega dijaštva. V naslednjem priobčujemo v Trstu sprejete resolucije, in sicer le tiste odstavke, o katerih menimo, da bodo zanimali tudi naše čitateljstvo.

Resolucija za slovensko vseučilišče.

Slovensko dijaštvo, zbrano dne 6. septembra 1905 na I. shodu narodno-radikalnega dijaštva v Trstu, manifestira za slovensko vseučilišče v Ljubljani; zahteva, da se reši slovensko vseučiliško vprašanje najmanj istočasno z opravičenimi vseučiliškimi zahtevami drugih avstrijskih narodov; odklanja najodločneje, da bi bil Trst sedež italijanskega vseučilišča. Isto pozivlje vlado, da ustvari potrebne pogoje za slovensko vseučilišče in smatra za eno prvih dolžnosti slovenskega dijaštva, da se posveča po končanih visokošolskih letih nadaljni strokovno-znanstveni izobrazbi, da postavijo tako zadostno število usposobljenih učnih oseb za slovensko vseučilišče.

Resolucija odseka za dijaško izobrazbo.

1. a) Narodno-radikalno dijaštvo obsoja nečuvno indolenco slovenskih profesorjev, ki še niso napisali slovenskih učnih knjig za srednje šole. Poudarjamo potrebe, da se slovenski srednješolski učitelji organizujejo, da zastopajo stanovske interese in gojijo slovensko srednješolsko pedagoško slovstvo. Slovenski srednješolski učitelj izkušaj z visoko izobrazbo in idealno vnemo paralizovati neugodni vpliv sedanjega pomanjkljivega srednješolskega sistema in malenkostnega miljeja naših srednješolskih mest. V ta namen naj goje brez strankarskih namenov tesnejši prijateljski stik z dijaštvom izven šole;

b) opozarja javnost na škodljivost škofovih zavodov, kojih intencije nasprotujejo temeljnim principom srednješolske vzgoje;

c) zahteva, naj vlada med posameznimi predmeti srednje šole znanstveno soglasje, da ne pobija ena stroka nauk in metode druge.

2. Priporoča slovenskim dijakom, naj premišljeno izčrpajo vsa izobraževalna sredstva vseučiliških mest. Toplo jim

nasvetuje Prago, to pa z izrečno opombo da naj se dijaštvo potruditi vživeti se v češke razmere in priučiti se češkemu jeziku. Opozarja na jugoslovanska vseučilišča.

Resolucija gmotnega odseka.

Narodno-radikalno dijaštvo, zbrano na svojem I. shodu v Trstu, smatra žalostne gmotne razmere za prevažen del slovenskega socialnega vprašanja.

Slovensko posojilništvo je glavni vir, ki naj z ustanovitvijo podpornih fondov zagotovi dijakom večje podpore.

Radikalno dijaštvo ostro graja brezvestnost onih, ki po končanih študijah brezobrestnih posojil ne vračajo, ker s tem oškodujejo podporna društva in kratijo zaupanje v dijaštvo.

Odklanjamo z zaničevanjem vsako značajno kvartiljno podporo, ki ji je namen, vplivati na prepričanje.

Resolucije odseka za ljudsko izobrazbo.

1. N. r. d. smatra organizirano poljudno delo med slovenskim ljudstvom najvažnejšim sredstvom za napredek na kulturnem, političnem in gospodarskem polju.

2. Ustanavljajo naj se v večjih krajih stalne ljudske knjižnice, v manjših pa potujoče kot impulz za stalne.

3. Prirejajo naj se nazorna ljudska predavanja iz vseh strok človeškega znanja.

4. Vsa društva z izobraževalno tendenco naj se reformirajo in organizujejo v tem smislu. Nujno potrebna je njihova zveza.

5. Slovenska inteligenca in akademiki naj stopijo temu gibanju na čelo.

6. Priporoča se akademikom snovanje ferijalnih društev za manjša okrožja, ki naj omogočujejo vsakemu delovanje v gorenjem smislu.

7. Tudi avtonomne korporacije naj skrbijo za gmotno stran teh teženj.

Resolucija velikega ljudskega shoda.

I.

Slovinci, zbrani na velikem ljudskem shodu v Narodnem domu v Trstu, nujno zahtevajo, da c. kr. namestništvo nemudoma izda odredbo, da mora mestni svet tržaški v mestu samem ustanoviti ljudske šole s slovenskim učnim jezikom in to uvaža, da izreka razsodba c. kr. upravnega sodišča z dne 7. X. 1904, št. 10.471, da je rešiti samo še vprašanje:

1. ali je na okoliških šolah še prostora za otroke iz tržaškega mesta; 2. ali posebne krajevne razmere ne otežujejo otrokom iz mesta, da bi pohajali šole na deželi, — končno uvažuje, da je odgovor na ti vprašanje popolnoma notoričen. Vsako daljše zavlačanje pomenja očitno kršenje zakonov, zlasti § 59 državnega šolskega zakona in znanega člena XIX. drž. osn. zak. in zato proti takemu postopanju že danes najslovesneje protestujemo.

Dokler pa se to ne zgodi, ter bi se mestni svet tržaški upiral nalogu c. kr. namestništva z namenom, da še dalje zavleče ustanovitev slovenske ljudske šole, tedaj naj ukrene vlada nemudoma vse potrebno, da se taka slovenska ljudska šola ustanovi in vzdržuje na državne stroške.

II.

Na ljudskem shodu zbrani Slovenci obsojajo od tujcev in vlade med nas zanešeni provincializem.

Vsi Slovenci naj se zavedajo, da treba nastopiti za vse slovenske interese in težnje enotno.

Na tem shodu zbrani pozivljajo slovensko časopisje, da deluje intenzivneje v tem smislu.

III.

Zahtevajo, naj se narodi zakonito konstituirajo, da postanejo tako tudi juridične osebe z lastnimi organi. Zato naj se razdele avstrijski državljani po narodnosti v upravne celote. Naj se da brez ozira na teritorij vsakemu narodu lastno zakonodajstvo in samoupravo v vseh kulturnih in narodno-gospodarskih zadevah.

V to svrhu naj se zasnujejo narodni parlamenti in upravne oblasti naj se razdele po narodnostih.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim,
v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do konca velikega srpana 1905 K 122.698.71.

Naznanilo. Kdor želi od zadruge kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v poštnih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

Dopisi.

Goriško.

Stafaža raznim dostojanstvenikom po kršnem Krasu.

(Konec.) V T. je bila vsa slovesnost krajša, skoro komična. G. voditelj je škofa celo lepo nagovoril, toda ta ga ni hotel še niti lepo prijazno pogledati, izvzemši par nerodnih fraz, ki jih je zamomljal. Pri pogovoru o obedu pa je rekel g. S. da škof ne mara posvetnih ljudi pri kosilu. Kakšni zatelebani župani in starešine seveda niso vselej posvetneži, ker jim kakšen konopec stiska ledja.

V A... je pričakoval učitelj lepo ponižno milostljivega vladiko, ki je izstopil kar na nasprotni strani in brž vprašal: Kje je g. učitelj? Učitelj pricaplja ponižno knjemo, mu izrazi vdano, škof zamrmra nekaj fraz. Nato ga prosi blagoslova, mu poljubi roko in ukaže otrokom poklekiniti. Čeprav je tako krasno izpolnil ukaz okraj. šol. sveta, vendar ni več videl škofa.

Gotovo bi bil Kellner, ko bi še živel, vesel tako servilnega učitelja.

Ravnoisti prizori so se ponavljali po drugih vaseh, ki so bile deležne škofovega obiska.

V S... je jasno pokazal, da mu ni mar za te prisljane sprejeme, še manj pa za nagovore, ki so se jih nekateri naučili z veliko muko. Odmrmral je na pozdrav, še preden je bil končan.

V D... kjer ni bil šolski voditelj pravočasno obveščen o prihodu, je bil ves sprejem konfuzen.

V P... ni galantni g. župnik omenil niti z besedo g. voditelju kaj o dohodu in sprejemu škofa, čeprav so imeli vsi duhovniki to ukazano s posebnim obvestilom od duhovske strani. Ko je vladika izstopil in ga je župan prav nerodno pozdravil, je omikani župnik pokazal le s prstom desne roke na nekaj korakov oddaljena učitelja. To je — omika!

Edino v Š—h je bil voditelj sprejet od škofa nekoliko milostljivejše, ker ga mu je predstavil njegov sorodnik, kanonik.

To niso posebno lepi dokazi harmonije med cerkvijo in šolo. Tako kažejo cerkveni krogi, ki vedno kriče, da so oni najboljši podpiratelji šole, napredka in bogve še česa, svojo ljubezen do takoimenovane ljubljene hčerke edino